

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

**AHIR,
AVUI,
DEMÀ**

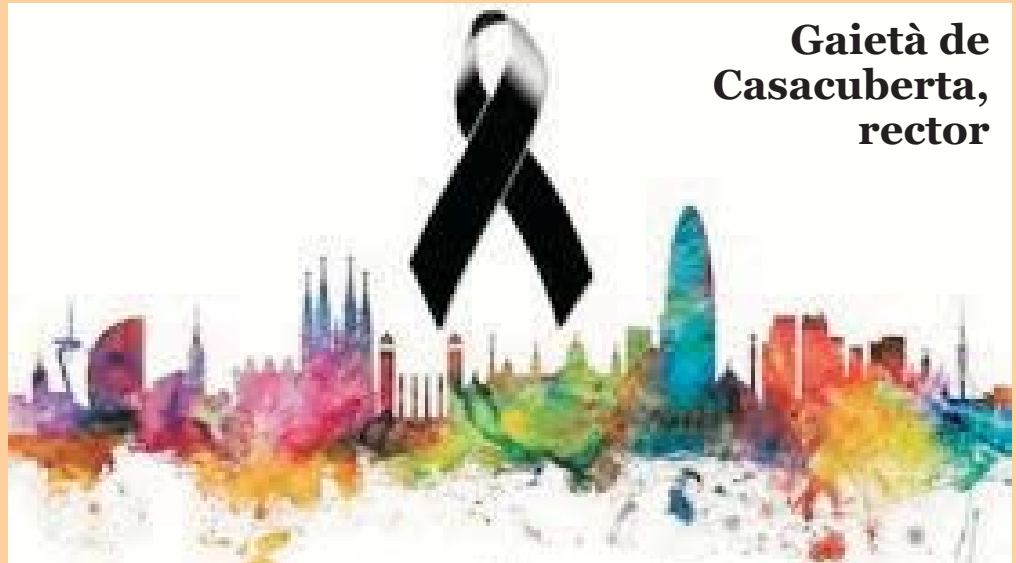
Núm.

760

8
juliol
2018



La barbàrie a la Rambla de Barcelona



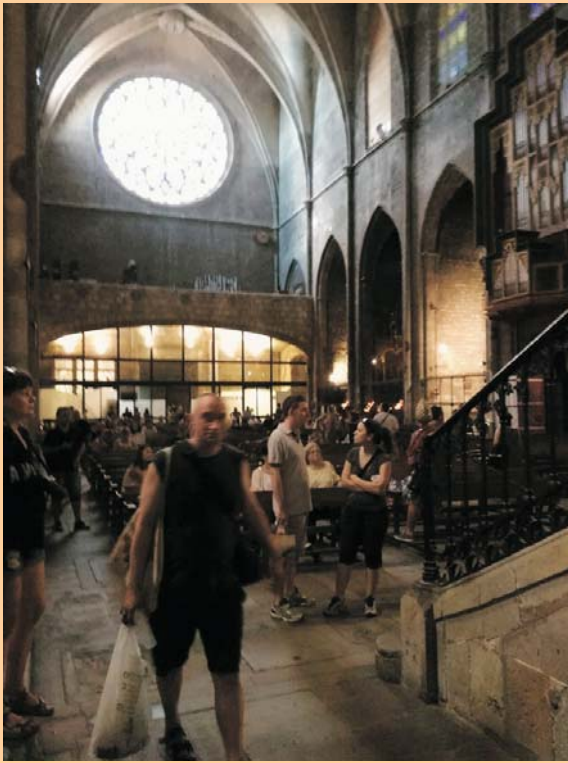
**Gaietà de
Casacuberta,
rector**

Pels qui vivim prop de la Rambla, els qui hi treballem o simplement pels que hi passem, aquell 17 d'agost a les 16:50, va ser un dels dies més tristos a casa nostra. Vam veure coses que ningú no voldria haver vist mai, és a dir, l'atemptat gihadista que va matar catorze vianants, i va deixar un centenar de ferits. Aquell dia, el mateix autor de l'atropellament va matar un jove a la zona universitària per quedar-se el seu cotxe i fugir de la ciutat.

Podem parlar molt d'aquella tarda. Molts havíem travessat dues vegades la Rambla: jo mateix, al migdia, vaig anar a comprar menjar al Mercat de la Boqueria.

Les primeres coses que van veure la Cristina i la Fabiana, que treballen al servei del museu, van ser dues persones que corrien molt, però van pensar que estaven perseguint un lladre. Al cap de poca estona, des de la finestra de l'Arxiu, es van sentir crits i trets de molt a prop i, al treure el cap, el Jordi i l'Albert van veure molta més gent que fugia corrent i van baixar immediatament. El Pi era la única església propera oberta a aquella hora i molta gent hi va entrar per refugiar-s'hi. Vam obrir les





portes del cancell perquè la gent pogués entrar a la basílica més ràpidament. Al Jordi i l'Albert els van ajudar la gent de Poema (els qui venen entrades pels concerts de guitarra de la nit). Eren en Sebas, acompanyat del Pablo, l'Adrian i la Jin, que ens van ajudar molt i els ho agraim per sempre.

Dins del Pi feia molta calor. Molta gent suava i es van posar alguns ventiladors, però algunes persones van quedar-se per les sales del museu o van sortir al jardí. El Sebas va anar ràpidament al Forn del Pi i al Bar del Pi per demanar menjar i beguda per les prop de quatre-centes persones que hi havia a la basílica i ells van cedir gratuïtament

les viandes. Els sagristans hi van afegir garrafes d'aigua. Treballadors i alguns voluntaris ens vam organitzar per atendre la gent i repartir els aliments. N'hi va haver per molta gent. Un dels nois de Poema sabia idiomes i vam poder explicar a tots els turistes, que estaven espantats i desorientats, el que havia passat i la poca informació que sabíem, en anglès, francès i italià. Ha de ser molt dur viure un moment així fora del teu país. Paral·lelament anàvem mirant el que deien les notícies.

La Fabiana i la Cristina, que estaven venent les entrades del museu al cancell, van amagar-se a dalt de tot del campanar amb molta por. La guia que estava fent la visita de l'església no la va poder acabar i va retornar tots els diners. No es va poder sortir del Pi fins les vuit o les nou del vespre, perquè els Mossos i la Guàrdia Urbana no deixaven sortir ningú. La Plaça del Pi va quedar tancada amb cordons policials per la cruïlla de la Plaça de Sant Josep Oriol, el carrer Petritxol i el carrer d'en Roca, aïllant al màxim totes les zones properes a la Rambla. Dins la basílica teníem un ferit que havia caigut en les estampides del carrer a qui la Jin va curar com va poder amb la farmaciola de la sagristia. Mentrestant, entre tots anàvem atenent la gent que hi havia dins de la basílica, tranquil·litzant-los i donant-los internet per tal que poguessin comunicar-se amb les seves famílies. Molta gent plorava i alguns van tenir episodis d'ansietat. Vam passar moments molt durs.

Hi ha persones que ens van agrair





haver pogut estar dins del Pi. L'Àngel Acedo va dir: “Avui és un dia trist... ho serà per un temps, però també he confirmat allò que ja sabia des de feia temps: que el Pi és casa meva com ho ha estat per tothom que l'ha necessitat durant tants segles d'història. Enmig del pànic, crits, por, no saber d'on venen els trets i no trobar refugi, el Pi ha obert les seves portes i ha acollit tothom qui ho demanés. Entre aquelles persones em trobava jo que, malgrat el neguit, la incertesa i la por, el sentiment de saber que a casa no pot passar res ha quedat per sobre de tot. Gràcies a tots els qui ho feu possible”.

Diu l'Albert: “Finalment puc tornar a casa. Estic bé, millor que molta pobra gent. Avui és un dia trist. Ens ha atrapat al Pi, en moments de molta por i de molta confusió, la gent que fugia de la Rambla i ha entrat espordida. Hem fet entrar tothom i hem tancat. La gent, sobretot turistes, estava molt espantada. Els hem anat informant a mesura que anàvem sabent coses. La policia ens anava portant més gent, fins que érem vora quatre-centes persones. Molts s'han ofert a ajudar-nos repartint aigua i menjar, curant a gent que havia caigut, traduint pels turistes o simplement donant wifi a aquells qui volien comunicar-se amb les seves famílies. Des del Pi hem fet tant com hem pogut per tenir cura de la gent que era amb nosaltres.”

Quan la gent va poder sortir i va anar marxant a poc a poc, molts dels qui





quedaven al Pi van anar a trobar taxis que els van portar als hotels o a casa sense cobrar el servei. Els ho agraiïm també enormement.

Diu finalment l'Albert: "Tots ens hem ajudat molt avui davant la tragèdia. Estic orgullós dels barcelonins, de la gent del Pi i de tothom que ha posat el seu gra de sorra per enfrontar aquesta desgràcia. Donem gràcies perquè som vius. Demà plorarem plegats."

Epíleg:

Hi va haver gent que va patir moltíssim: en primer lloc les floristes de la Rambla, de qui no s'ha parlat gairebé gens. Una d'elles em va dir el dia següent que va salvar el seu fill a l'últim instant en veure que passava la furgoneta. La néta d'una florista que aquell dia ajudava la seva àvia em va fer veure el lloc on va caure una persona, en un arbre proper a on ella feinejava. Un altre em va dir que va veure molts morts davant seu, ferits i també gent que esperava les ambulàncies. Aquestes dones i homes van patir molt, amagant-se i avisant amb crits a tothom a qui podien arribar. Les comunitats musulmanes de Catalunya també han patit molt i van ser les primeres en reaccionar poc després de l'atemptat a la capital catalana. Moltes d'elles han condemnat enèrgicament l'acció terrorista i s'uneixen al dolor dels familiars de les víctimes. En un dels manifestos condemnen "amb la major determinació l'atac terrorista bàrbar comès contra els ciutadans de Barcelona. Aquest atac violent i covard, aquestes macabres accions criminals i terroristes són atacs a la democràcia, la llibertat, la convivència i a tota la humanitat. Ens unim al dol de totes les famílies que estan patint la pèrdua dels seus éssers estimats".

Ràpidament, el dia següent, 18 d'agost, molts vam sortir des de Plaça Catalunya i vam baixar la Rambla dient: NO TINC POR!

També volem agrair les Eucaristies que es van fer a moltes capelles, parròquies i monestirs de casa nostra.



Nou acord de cessió

El passat mes de juny, i gràcies a l'avis d'un bon amic de la casa, ens vàrem assabentar que sortia a subhasta un quadre que representa a Sant Josep Oriol en el seu llit de mort. Atents a les licitacions, confiant en que podríem prendre-hi part i veient que el cost era assequible, finalment vam poder fer la nostra oferta i la peça va quedar reservada.

Immediatament, ens vam posar en contacte amb el Sr. Oriol Casanovas, que en diverses ocasions ha actuat com a mecenes i benefactor nostre en les obres d'art que representen al nostre sant. Una vegada més, i serveixin aquestes línies de sincer agraïment, el Sr. Casanovas es va fer càrrec del cost de la obra i la va cedir al Museu del Pi. La fotografia a peu de pàgina, reflecteix el moment de la signatura de l'acord de cessió.



Sant Josep Oriol de cos present

Anònim
(Atribució antiga a J. B. Flaugier)

Procedent de la col·lecció Carreras d'Argerich (documentat l'any 1849)

Oli sobre tela,
106 x 70 cm



Campaners i campaneres de Santa Maria del Pi

L'any 2017 un grup de gent vinculada a la parròquia es va interessar per recuperar el conjunt de campanes i els tocs manuals. La iniciativa va tenir força èxit i ara una vintena llarga de persones, gent jove i no tant jove, s'ha animat a fer sonar els bronzes del Pi recuperant en la mesura de les possibilitats actuals els tocs tradicionals.

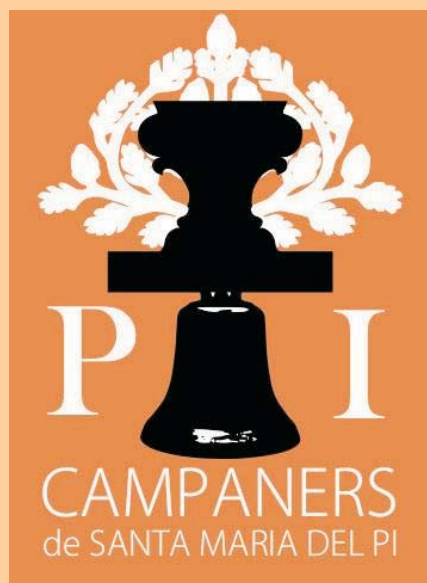
En aquest sentit compten amb un calendari anual de tocs manuals per a les festivitats tant civils com religioses. Així es toca normalment entre d'altres festes per Nadal i Pasqua, per Santa Eulàlia, Sant Josep Oriol, Santa Maria i la Mercè, pel 9 de juny (aniversari del bombardeig del Pi durant el setge de 1713-1714 que provocà morts i la ruïna de l'església) o per l'11 de setembre (en record del toc de sometent realitzat amb les campanes autèntiques).

Ara cal anar un pas més endavant, i per aquesta raó el grup de Campaners i Campaneres del Pi vol emprendre una restauració de les campanes per tal de poder recuperar el toc manual tradicional de la "Boga Catalana" i portar a "seure" les campanes del Pi tal i com s'havia fet al llarg de la història. Amb això es recuperaria a Barcelona un patrimoni immaterial ara desaparegut però fàcilment recuperable gràcies a l'experiència d'altres llocs que ho han conservat com a Santa Maria de Cervera, als coneixements dels investigadors experts en campanologia i a la gran quantitat de documentació conservada a l'Arxiu del Pi.

El projecte està pensat per desenvolupar-lo en dues línies d'actuació:

- Per una banda la recuperació de les campanes actuals amb la restauració de capçals i altres elements originals del cloquer per tal de recuperar la boga manual catalana (bandeig).
- Per l'altra, la fosa de dues noves campanes, el "Seny Gros" i "l'Oriola" refent la campana perduda de 1479 i aconseguir així el conjunt projectat l'any 1804.

L'Associació d'Amics i Amigues del Campanar de Santa Maria del Pi té també la voluntat d'incentivar estudis científics a l'entorn del món de les campanes, de la seva història i la pràctica dels campaners, incidint particularment en el campanar de Santa Maria del Pi però també fent-los extensibles a Barcelona i a altres llocs de Catalunya, així com fomentar la relació amb la comunitat campanera internacional que té una llarga tradició i que actualment desenvolupa importants projectes científics sobre campanologia en coordinació amb universitats i instituts com el Fraunhofer-Institut de Darmstadt i amb projectes tant prestigiosos com l'ECC pro-bell.



L'Associació forma part de la Confraria de Campaners de Catalunya, i ha establert relació amb els Campaners de Cervera, Tarragona, València, Arau (Suïssa) i Utrecht (Països Baixos). Val a dir que el campanar del Pi compta amb el suport del Consolat de Suïssa en un projecte musical compartit amb campaners i músics suïssos i barcelonins per interpretar música des d'una vesant molt original i pionera a Catalunya que s'ha de concretar a l'octubre d'enguany amb un concert a la Basílica del Pi.

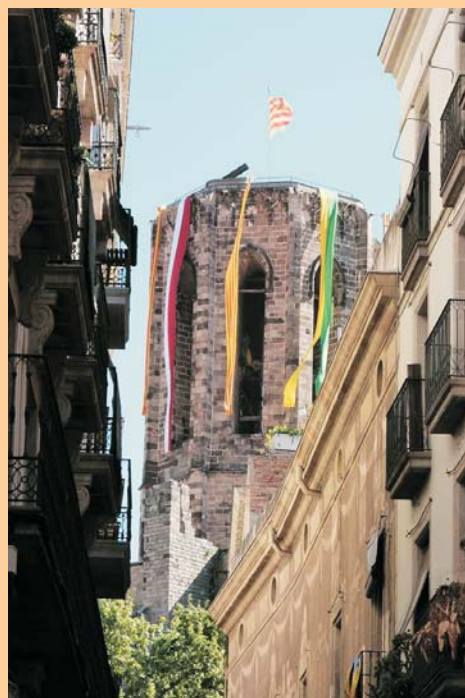
Qui vulgui ampliar informació sobre l'Associació, o fer-se'n soci, pot dirigir-se a l'Arxiu Parroquial de Santa Maria del Pi o escriure un correu electrònic a campanespi@gmail.com.

Històries del Pi El campanar (8)

Finalment i rematant el nostre ascens per la torre pinenca fins al terrat, també voldria parlar de la dimensió festiva del campanar, un aspecte del que se'n parla poc però que tenia una gran transcendència per la ciutat.

Per ocasions solemnes o extraordinàries el campanar del Pi es vestia de festa, empal·liant-lo amb robes i banderes i des del terrat cobles de ministrils hi tocaven música o s'hi feien castells de focs artificials. Estem parlant ni més ni menys que del precedent del Piromusical de la Mercè!

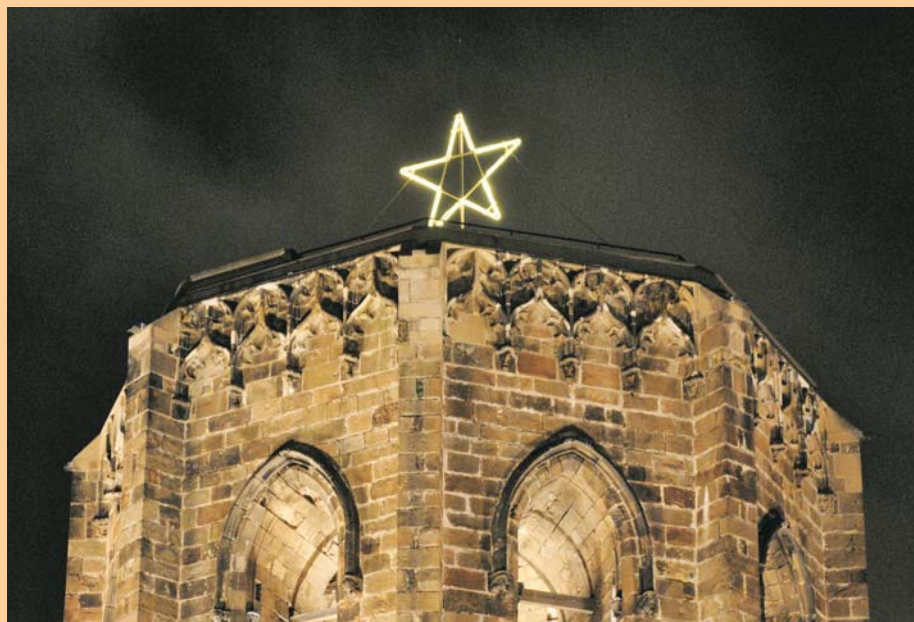
Aquesta pràctica la podem documentar, com a mínim, des del primer terç del segle XVII, amb la vinguda de les relíquies de Sant Isidre al Pi, però encara es portava a terme, a grans trets, a principis del XIX, quan el rei Carles IV visità Barcelona.



I és que el campanar és un espai molt estimat pels barcelonins i el referent de moltes tradicions populars. Una de molt antiga és la creença de que la nit del 5 al 6 de gener, els Tres Reis baixen a Barcelona des del Cel pel campanar del Pi. Des de fa molts anys, cada Nadal l'Estel d'Orient brilla al capdamunt del terrat per marcar-los el camí i desitjar a tothom bones festes.

I encara els feligresos més vells ens explicaven que les noies que volien assegurar-se un xicot havien de sentir set dies seguits el toc de les campanes del Pi que cridava als beneficiats a Completes i dir el següent verset:

*És el campanar del Pi
el qui et darà l'hora bona,
tant quan toca pel matí
com quan per la tarda sona,
per a que et surti fadrí.*



I amb aquesta darrera entrega acabem aquest recorregut pel campanar del Pi. Espero que aquestes ratlles us hagin servit per conèixer una mica millor aquest edifici tan especial i així estimar-nos més la nostra basílica, que és plena de tresors esperant a que els descobrim.

Albert Cortés

Concurs coral internacional

El proper dimecres, 11 de juliol, a les 20:00, corals de Rússia, Àustria, Geòrgia, França, Sud-àfrica, Puerto Rico i Xina faran a Santa Maria del Pi el seu Concert de Gala del Concurs coral internacional de cors "Golden voices of Barcelona".

L'entrada és lliure.



Concert de música sacra

El dilluns, 16 de juliol, a les 9 del vespre i a Santa Maria del Pi, tindrem l'oportunitat de gaudir del concert de música sacra de la prestigiosa Beacons School Chorale, Baroque Choir & Chamber Choir, un conjunt professional fundat per Roman Válek, el seu director, l'any 1998 com una orquestra de cambra dissenyada per a interpretar obres vocals i instrumentals renaixentistes i barroques.

Els membres d'aquesta formació són cantants i instrumentistes professionals procedents de la República Txeca, Eslovàquia, Polònia i Alemanya.

L'entrada és lliure.

Ahir, Avui, Demà

El nostre full Ahir, Avui, Demà comença vacances i tornarà el mes setembre. Molt bon estiu a tots!

Horari de misses

DIES FEINERS
19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES
18:30 a la Basílica
20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES
12:00 a la Capella de la Sang
13:00 (en castellà) a la Capella de la Sang

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX
Placeta del Pi, 4

LOCALS PARROQUIALS
Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43
info@basilicadelpi.com
www.basilicadelpi.com

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia on us atendrem a qualsevol hora.

Per les gestions administratives relacionades amb els sagraments, l'horari establert és el següent:
Dilluns i dimecres de 18:00 a 20:00.

info@basilicadelpi.com